

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

การปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน

เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

อิสริยา ลิบอ่อน

สาขาวิชา การจัดการพัฒนาสังคม สังเกต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,

e-mail : pop.itsariya55@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้เพื่อสำรวจความรู้ความเข้าใจและค้นหาการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ที่มีอายุ 18 เป็นต้นไป จำนวน 398 ตัวอย่างและสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำชุมชนหรือคณะกรรมการชุมชน จำนวน 30 คน ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องการใช้จ่าย และมีการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในประเด็นการประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยใช้สิ่งของให้คุ้มค่า และใช้ชีวิตอย่างมีสติ

คำสำคัญ : หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, การปฏิบัติตามกิจกรรมความพอเพียง, เขตดุสิต

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

THE PRACTICE ACCORDING TO ACTIVITIES IN SUFFICIENCY ECONOMY THAI PEOPLE WHO LIVE IN DUSIT DISTRICT, BANGKOK.

Itsariya Sib-Orn

Branch Social Development Management under the Faculty of Humanities and Social Sciences,

e-mail : pop.itsariya55@gmail.com

Abstract

The purposes of this study are to survey the cognitive of principle of "Sufficiency Economy" to explore the practice according to activities in it. The population samples are Thai people who live in Dusit District, Bangkok province, age from 18 years old and above. Questionnaires were used to collect data from 398 participants and Interviewing were used to 30 participants

who are leaders or committees of the community. The results show that almost all of the participants have the highest level to the cognitive of "Sufficiency Economy", especially, spending of money for the living. For the practice according to activities in the "Sufficiency Economy", it is found that they follow the activities in it in high level, especially, the using and conserving of natural resources and environment: issues on frugality, getting the most out of the things and living consciously.

Keywords : Sufficiency Economy Philosophy , The practice according to activities in "Sufficiency Economy", Dusit District

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยสู่ความทันสมัย โดยเริ่มตั้งแต่การมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504-2509) จนกระทั่งปัจจุบันเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ตลอดระยะเวลา 60 ปี ประเทศไทยได้เรียนรู้และได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอก สร้างความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจกับสังคม ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม เกิดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ สังคมสร้างปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนจนกว่าจะแก้ไขก่อให้เกิดการละเลยการแก้ปัญหาด้วยภูมิปัญญา ผลกระทบเชิงลบในคนไทยทั้งประเทศแต่ด้วยพระมหากรุณาธิคุณที่ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ 9 ทรงเห็นว่าแนวทางการพัฒนาประเทศเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศเป็นหลักแต่เพียงอย่างเดียวอาจเกิดปัญหาได้ จึงทรงเน้นย้ำการพหุมี พหุกิจ พหุใช้ ของประชาชนส่วนใหญ่ในเบื้องต้นก่อน เมื่อมีความมั่นคงพร้อมพอสมควรแล้วจึงสร้างความเจริญและฐานทางเศรษฐกิจให้สูงขึ้น (วรเดช จันทรศร, 2554 : 7) สิ่งสำคัญคือ ความพอเพียงในการดำรงชีวิต ซึ่งเป็นเงื่อนไขพื้นฐานในการดำเนินชีวิตไปได้อย่างมีศักดิ์ศรีภายใต้อำนาจและความมีอิสระในการกำหนดชะตาชีวิตของตนเอง (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2550: 2-3) นับแต่พระองค์ได้มีพระราชดำรัสเกี่ยวกับความพอเพียงใน พ.ศ. 2517-ปัจจุบัน ระยะเวลา 40 ปีที่ชาวไทยได้รู้คำว่า “ความพอเพียง” อย่างต่อเนื่องในหลากหลายช่องทางของสื่อต่างๆ และได้รื้อฟื้นหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ปฏิบัติในกิจกรรมหลายระดับทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน ประเทศชาติ รวมถึงในพื้นที่วิจัยเขตคูสิต ประชาชน 46 ชุมชนซึ่งในแต่ละชุมชนจะมีหลายอาชีพและรายได้ที่ต่างกัน การดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนยังคงมีสภาวะวิถีคนเมืองที่ต้องดิ้นรนแข่งขันจนไม่ทราบว่าการปฏิบัติจริงได้ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพียงใด จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน ในเขตคูสิต เพื่อให้ทราบระดับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติได้อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อค้นหาระดับความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน เขตคูสิต กรุงเทพมหานคร

แนวคิด ทฤษฎีและ/หรือผลการศึกษาและวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงนั้นสามารถนำไปปฏิบัติได้ตามกิจกรรมความพอเพียงที่สะท้อนกับคำนิยามที่ใช้ในการนำไปประยุกต์ใช้กับกิจกรรมความพอเพียงในชีวิตประจำวันของประชาชนดังมีนิยามว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” ได้ประมวลและกลั่นกรองจากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งพระราชทานในวโรกาสต่าง ๆ รวมทั้งพระราชดำรัสอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำไปเผยแพร่ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป ดังมีใจความสำคัญว่า “เศรษฐกิจ พอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางในการดำรงชีวิตอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปตามทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่ง ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการมีระบบ

ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน และการดำเนินการ ทุกขั้นตอน ผ่านกระบวนการคิด วิเคราะห์อย่างถี่ถ้วน และขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ และภาคเอกชน รวมถึงนักธุรกิจในทุกะดับ รวมถึงประชาชนทุก ๆ คน ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544: ก-ข, 2550: 7-9, มูลนิธิชัยพัฒนา, 2550: 7) นั้นหมายความว่า แนวทางการพัฒนาประเทศควรต้องมีฐานคติสำคัญคือการยึดมั่นแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงที่ต้องประยุกต์ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารประเทศของภาครัฐ เอกชน และประชาชนร่วมกันโดยตั้งอยู่บนทุนทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมของความเป็นไทย ซึ่งทั้งนี้พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ รัชกาลที่ 9 ทรงมีพระบรมราโชวาทพระราชทานผ่านมูลนิธิชัยพัฒนา ไว้ว่า (ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา, 2552) นอกจากนี้การปฏิบัติตามกิจกรรมของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังสะท้อนตามการอธิบายของ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล (2541) ที่กล่าวสรุปไว้ว่าให้ประชาชนหันกลับมายึดเส้นทางสายกลางในการดำรงชีวิต ซึ่งการพึ่งตนเองยึดหลักสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1) ด้านจิตใจ 2) ด้านสังคม 3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 4) ด้านเทคโนโลยี และ 5) ด้านเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด (2555) ได้ทำการศึกษาการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและครอบครัว ที่ศึกษากิจกรรมการปฏิบัติตนเองตามหลักความพอเพียงใน 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการลดรายจ่าย 2) ด้านการเพิ่มรายได้ 3) ด้านการออม 4) ด้านการดำรงชีวิต 5) ด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ 6) ด้านการเอื้ออาทรเกื้อกูลต่อกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) กลุ่มตัวอย่างตามเทคนิคของ ทาโรยามาเน่ โดยมีประชากร 46 ชุมชน จำนวน 398 กลุ่มตัวอย่าง ทำการสำรวจแนวคิด วรรณกรรมและทฤษฎีจากหนังสือผลงานวิจัย และเอกสารต่างๆ ซึ่งทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลและทำการตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยเกณฑ์การวัดระดับความรู้ความเข้าใจ โดยนำคะแนนทั้งหมดรวมกันเทียบบัญญัติไตรยางค์ซึ่งเทียบค่าคะแนนรวมเท่ากับ 100 เปอร์เซนต์ หากประชาชนทั้งหมดที่ตอบถูกในแต่ละข้อคำถามจากแบบสอบถามทั้งหมดจะได้คะแนนแต่ละข้อเทียบเท่า 100 เปอร์เซนต์ ใช้เกณฑ์การวัดผลการศึกษา ได้แก่ 1) ตั้งแต่ 80% ขึ้นไป ระดับมากที่สุด 2) 70 – 79% ระดับมาก 3) 60 – 69% ระดับปานกลาง 4) 50 – 59% ระดับน้อย 5) ต่ำกว่า 50% ระดับน้อยที่สุด (สุชา จันทร์เอม, 2539: 226, ศุภวัฒน์ โพธิ์เจริญ, 2547: 25)และการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับบุคคลในครัวเรือนมีการกำหนดระดับมาตราส่วน 5 ระดับ ได้แก่ 1) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21 - 5.00 ระดับมากที่สุด 2) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41 - 4.20 ระดับมาก 3) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61 - 3.40 ระดับปานกลาง 4) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81 - 2.60 ระดับน้อย 5) ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.80 ระดับน้อยที่สุด

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ผลการวิจัย

ประชาชนที่อาศัยอยู่ใน 46 ชุมชน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 5 ข้อ ได้แก่ 1) การใช้จ่ายที่ไม่สุรุ่ยสุร่ายในการดำรงชีวิต (ร้อยละ 95.97) 2) การลงทุนต่อยอดทำกิจการงานต่าง ๆ ต้องไม่ทำเกินความสามารถของตน (ร้อยละ 94.97) 3) การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น (ร้อยละ 94.22) 4) การทำกิจกรรมหรือการให้ความร่วมมือกับชุมชน สังคม และไม่ควรเอาเปรียบผู้อื่น (ร้อยละ 93.71) 5) การรู้จักคิด วางแผน วิเคราะห์ ก่อนปฏิบัติอย่างมีเหตุผล (ร้อยละ 92.21) โดยเฉพาะมีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไปมีถึงจำนวน 7 ประเด็น เมื่อพิจารณาตามรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ประชาชนมีความเห็นในด้านการใช้จ่ายใช้สอยที่มีความสมดุลเป็นเหตุเป็นผล ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตทุก ๆ วัน ชี้ให้เห็นว่าประชาชนเกือบทุกคนเห็นคุณค่าในการนำความรู้ที่จะนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ลำดับ	ความรู้ความเข้าใจ	ตอบถูกต้อง		ระดับคุณภาพ
		จำนวน	ร้อยละ	
1	การใช้จ่ายที่ไม่สุรุ่ยสุร่ายในการดำรงชีวิต	382	95.97	มากที่สุด
2	การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย คือการวางแผนที่ดีของตนเองและครอบครัว	347	87.18	มากที่สุด
3	การรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น	375	94.22	มากที่สุด
4	การรู้จักประหยัด มีธรรมาภิบาล อดออม เป็นหลักพื้นฐานสำคัญของความพอเพียง	360	90.45	มากที่สุด
5	การหารายได้เสริมหรือประกอบอาชีพหลาย ๆ อย่าง ในช่วงเวลาใกล้เคียงกัน	151	37.93	น้อยที่สุด
6	การติดตามข่าวสาร การเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม บ้านเมืองและสิ่งแวดล้อมอย่างสม่ำเสมอ	359	90.20	มากที่สุด
7	การรู้จักคิด วางแผน วิเคราะห์ ก่อนปฏิบัติอย่างมีเหตุผล	367	92.21	มากที่สุด
8	การร่วมพบปะสังสรรค์หรือจัดงานรื่นเริงกับเพื่อน ๆ อย่างสม่ำเสมอ	194	48.74	น้อยที่สุด
9	การทำกิจกรรมหรือการให้ความร่วมมือกับชุมชน สังคม และไม่ควรเอาเปรียบผู้อื่น	373	93.71	มากที่สุด
10	การลงทุนต่อยอดทำกิจการงานต่าง ๆ ต้องไม่ทำเกินความสามารถของตน	378	94.97	มากที่สุด

ระดับการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนจำแนกโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80) เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ชี้ให้เห็นว่าประชาชนโดยส่วนใหญ่มีการหันมาสนใจด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมากขึ้น ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีการใช้

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

งานมากและหมดไป สิ่งแวดล้อมจึงมีความสัมพันธ์กับทุก ๆ สิ่งต้องเลือกใช้น้อย เพื่อประโยชน์สูงสุด ดังตารางต่อไป

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนโดยภาพรวม

ปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของประชาชน	Mean	S.D	ระดับการปฏิบัติ
ด้านการลดรายจ่าย	3.65	0.81	มาก
ด้านการเพิ่มรายได้	3.61	0.99	มาก
ด้านการออม	3.70	0.89	มาก
ด้านการดำรงชีวิต	3.94	0.70	มาก
ด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	3.97	0.76	มาก
ด้านการเอื้ออาทร เกื้อกูลกัน	3.95	0.83	มาก
ผลรวม	3.80	0.83	มาก

ส่วนรายด้านที่น่าสนใจ คือด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ระดับการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชน จำแนกตามด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.97) ก่อนข้างสูงพิจารณาตามรายข้อพบว่าประชาชนมีการปฏิบัติในกิจกรรมในระดับบุคคลและครัวเรือนตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในระดับมากที่สุดในเรื่องการปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าเสมอเมื่อออกจากบ้าน หรือไม่ได้ใช้ประโยชน์ (ค่าเฉลี่ย 4.34) เครื่องใช้ไฟฟ้าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับทุกบ้าน ฉะนั้นจึงต้องคอยดูแลเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านให้ใช้งานได้ดีอยู่เสมอ เพื่อประหยัดและยืดอายุการใช้งานเครื่องใช้ไฟฟ้ามากขึ้น ดังตารางต่อไป

ตารางที่ 3 แสดงระดับการปฏิบัติตามกิจกรรมในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนจำแนกตามด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำแนกตามด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	Mean	S.D	ระดับการปฏิบัติ
1	ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าเสมอเมื่อออกจากบ้านที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์	4.34	0.87	มากที่สุด
2	เมื่อเครื่องใช้ไฟฟ้าเกิดการชำรุด จะซ่อมก่อนเสมอแล้วนำกลับมาใช้งานอีกครั้ง โดยไม่จำเป็นต้องซื้อใหม่	4.07	0.94	มาก
3	ตนและสมาชิกในครอบครัวมีการกำจัดหรือแยกขยะ อย่างถูกวิธี	3.82	1.05	มาก
4	ตนและสมาชิกในครอบครัวจะเข้าร่วมกิจกรรมการดูแลแหล่งน้ำที่อยู่อาศัยและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชน	3.78	1.11	มาก
5	การเลือกซื้อสินค้าอุปโภค บริโภค ต้องไม่ส่งผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม หรือเป็นการช่วยลดภาวะโลกร้อน	3.87	0.94	มาก
ผลรวม		3.97	0.98	มาก

อภิปรายผล

ประชาชนส่วนใหญ่มีระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากที่สุด ในเรื่องการใช้จ่ายที่ต้องประหยัด ไม่สุรุ่ยสุร่าย ซึ่งการลงทุนต้องคำนึงถึงข้อมูลที่ถี่ถ้วนและวางแผนให้รอบคอบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด (2555) ที่มีประชาชนมีความรู้ความเข้าใจของประชาชนชุมชนเมืองในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ลำดับแรก คือ 1) การใช้จ่ายใด ๆ ต้องคำนึงถึงความจำเป็นต่อการดำรงชีพและไม่สุรุ่ยสุร่าย (ร้อยละ 96.73) 2) การกระทำกิจการลงทุนใด ๆ ต้องค้นหาข้อมูลอย่างละเอียดถี่ถ้วนและรู้จักวางแผน (ร้อยละ 96.23) 3) การลงทุนในกิจการงานใด ๆ ต้องไม่ทำเกินตัวเกินความสามารถของตน (ร้อยละ 95.98) ส่วนการปฏิบัติในกิจกรรมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.77) เมื่อพิจารณาตามรายด้านพบว่า ด้านการใช้และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค่าเฉลี่ย 3.96) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เนื่องจากครัวเรือนในชุมชนเมืองการใช้เครื่องใช้ไฟฟ้าหลากหลายชนิดบ่อยครั้งที่ต้องใช้พร้อม ๆ กันจำนวนหลายประเภทซึ่งทำให้สิ้นเปลืองพลังงานและเพิ่มรายจ่ายมากขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศิริวรรณ พัฒนารุ่งพานิช (2552 : 78-83) เรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของข้าราชการทหาร กอง 9 ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย พบว่า ข้าราชการ กอง 9 ศูนย์รักษาความปลอดภัยส่วนใหญ่มีการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต อยู่ในระดับมากโดยเฉพาะการเลือกเครื่องใช้ไฟฟ้ามีหลากหลายประหยัดไฟ การทำบัญชีครัว รายรับ-จ่าย เป็นต้น และการสัมภาษณ์ของผู้นำชุมชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร พบว่าวิธีการพึ่งตนเองด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่จะทำเป็นตัวอย่างแล้วให้กับประชาชนลูกบ้านอยู่แล้ว เช่น การแยกขยะให้ถูกต้อง และใช้สิ่งของที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติของนักศึกษาด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ครั้งที่ 2

วันที่ 19 มกราคม 2562

ณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่นในเขตดุสิตต้องพัฒนาบุคลากรด้านการศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสร้างแรงจูงใจในระบบการจัดการศึกษาให้บุคลากรเหล่านั้นสนใจ และอยากที่จะปฏิบัติตนและปฏิบัติหน้าที่ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
2. การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในทุก ๆ ด้านต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ผู้วิจัยตระหนักถึง ความตั้งใจจริงและความทุ่มเทของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ รวมถึงคณาจารย์ สาขาวิชาการจัดการพัฒนาสังคม ภาคสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาและขอขอบพระคุณประชาชน และผู้นำในเขตดุสิต กรุงเทพมหานครทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนในการเก็บข้อมูลอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- ประเวศ วะสี. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคม แนวทางพลิกฟื้นเศรษฐกิจสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน.
- ภูมิพลอดุลยเดช,พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา. (2552). คำพ่อสอน : ประมวลพระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง/มูลนิธิพระดาบส. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ.
- ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด. (2552). การศึกษาวิถีชีวิตชุมชนวัดประจักษ์ศิลปาคม เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ทุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด. (2555). เศรษฐกิจสังคมตามแนวพระราชดำริ. เอกสารประกอบการเรียนการสอนระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา. (อัตรสำเนา)
- ภูสิทธิ์ ภูคำชะโนด. (2552). การประยุกต์ใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับบุคคลและครัวเรือนของประชาชนในเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ทุนมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ศิริวรรณ พัฒนารุ่งพานิช. (2552). การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนศาสตร์ ชำราชากรทหาร กอง 9 ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทย. ภาคนิพนธ์ปริญญารัฐ มหาบัณฑิต สาขาวิชาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง บัณฑิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2551). จากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง. สู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : เพชรรุ่งการพิมพ์.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2541). การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ในวารสารน้ำสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ศูนย์ศึกษาเศรษฐกิจพอเพียง หน้า 16.